

Iz Noršinec pri Ljutomeru. (Letina.)
 Vreme imamo sedaj, kakor sploh to leto, našim kulturnim rastlinam še precej ugodno. Poljski zimski pridelki, kateri so se nam letos hvala Bogu brez vsake uime še precej dobro obnesli, se ravnokar mlatijo in v denar spravljajo, ker temu je treba v drugi obliki nastelja v miznici, unemu za silno dačo in druga nova pomnoževalna plačila. Cena je nekoliko boljše od lanjske. Letni pridelki in sad se nam precej dobro kaže, zadnjega ne bo precej obilo, akoravno je letos izvanredno obilo cvelo, vendar je sadú vsake sorte le srednje mere. Tudi gosenice precej listje vničavajo. Po vinogradih se pa prijatelju vinoreje vriva nekaj žalosten utis, ker sredi leta opazuje trto usahnelo, primerjavši jo poznej jeseni, ker strupena rosa želi bržkone se vdomačiti, vendar nekaj let bi še nam mili Bog naj vinograde ohrani, ker žali-bože smrtna kosa jim je že tako za petami, da se jim ne bo tako godilo, ko pri Mariboru, kjer sem pred nekaj tedni prisoten bil in videl, kako se trta neusmiljeno izkopava in z vsem vred skuri. Prežalosten prizor! Skoda bi res bila za tako lep romantičen ljutomerski vinski kraj. Tam, kjer strupene rose ni, kaže se lepo, zadete so bolj solnčne lege in slabeji trs, tudi škropljenje z galejo in azurinom precej pomaga. Za predpomoč proti trtni uši bilo bi pa umestno trsnice ameriških trt, ki se zoperstavljajo, ter so še se dosedaj kot najboljša pomoč obnesla, da bomo potem naše sorte na-nje cepili, ali pa kakor nekateri francoski vinogradniki storijo, ki že 25 let ž njo živijo, da močno gnojé in s tem trto in uš redé. Pred vsem pa bomo mogli sadjereji večjo pozornost podariti, kakor dosedaj, saj nam hvalevreden dobiček prinaša. Tudi okrajne in občinske ceste kaže kraj njiv in pašnike, tudi travnike v redkeji meri (12—16 metrov) zasaditi, kakor sem videl po Slov. goricah, okoli Maribora in na Nemškem, katerim sadunosniki po izreku njih gospodarjev veliko boljši dobiček prinašajo, kakor gorice, posebno zimski sad in namizne hruške; za komad le-teh se na Dunajskem sadnem sejmu od 50 kr. do 1 fl. 50 kr. plačuje in to je izvrstna cena za sadjerejski trud. Jesensko sajenje pa ima pred spomladnim to prednost, posebno o lahkih prsteh, da se zemlja čez zimo bolj vleže in potem drevo gotoveje raste. Tega sem pri večih sto sajenih dreves poskusil in so mi le 1—2 odstotka izostala; omenim pa, da je jama dovolj velika (1 meter globoka in široka) in drevo ne preplitvo ali pregloboko vsajeno, ampak vrat korenin bodi s planjavo une zemlje vred raven! Priporočam za letošnjo jesen več sto močnih in slabelih jablan in hrušek za presajo, dobrih gospodarskih in namiznih plemen, potem lip in neroda za drevorede, pri-

tlične breskve, gruškovne in jablanove divjake po prav nizki ceni. Kdor kupi 10 komadov, dobi enega po vrh, tudi prodam celo drevesnico z vsem še ceneje, ker je na potu železnici iz Radgone v Ljutomer. P. n. naročniki naj se kmalu oglasijo.
 Peter Fridav.

Iz Pečovja pri Teharjih. (Veselje sadjerejca.) V štv. 25 Gospodarske priloge „Slov. Gosp.“ našteval je nekdo moje zasluge za sadjerejo in je ob enem tudi povedal, da bodem letošnje leto, dne 22. septembra obhajal 75letnico svoje starosti in ob enem tudi 25letnico, kar sem bil od Nj. veličanstva presv. cesarja s srebrnim križcem s krono odlikovan. Cesarja je, čez 40 let trudim se po svojih skromnih močéh sadjerejo povzdigniti, pošiljal sem mlada drevesca in cepiče ne samo po Štajarskem, ampak tudi po raznih drugih slovenskih krajih na Kranjsko, Koroško in tudi na Hrvaško; vdeležil sem se raznih razstav in zborovanja raznih sadjerejskih društev in sem povsodi delal na to, da bi se naše ljudstvo sadjereje poprijelo, posebno zdaj, ko nam v vinogradih preté razne nezgode. Kar zadeva dopisnikovo besedo, da je moje posestvo paradiž, omenjam samo znani slov. pregovor: „Delo pridnih rok, blagoslovi ljubi Bog“. Zelo bi me veselilo, ko bi se dne 22. septembra moji prijatelji in znanci vdeležili veselice, katero priredim na mojem posestvu na Pečovju. Posebno še povabljam slavuo Celjsko čitalnico, katere ud sem bil tudi 12 let.
 Mih. Bizjak, posestnik.

Raznoterosti.

(Strupena rosa.) Vinogradi okoli Ormoža proti Ljutomeru so večinoma tako po strupeni rosi trpeli, da so skoraj suhi. Ubogi posestniki ne vedó, kaj bo iz tega, ker le nekateri, ki so škropili, so si deloma rešili vinograde.

Tržna cena

preteklega tedna za 100 kilogramov.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursica		Pruso		Ajda	
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Mariboranka.	6 30	4 40	4 20	2 80	4 90	5 50	4 30	—	—	—	—	—	—	—
Ptuj	7 20	6 25	5 50	6 45	5 50	—	—	6 —	—	—	—	—	—	—
Celje	8 10	7 —	8 —	6 40	6 —	5 40	7 31	—	—	—	—	—	—	—
Gradec . . .	8 50	7 —	7 —	6 20	5 80	—	—	6 —	—	—	—	—	—	—
Ljubljana . .	6 20	5 —	4 75	3 —	5 10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Celovec . . .	8 10	6 40	6 50	7 20	5 40	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dunaj	8 50	7 50	7 —	6 50	5 40	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pešt	8 60	6 75	6 55	6 50	5 45	—	—	—	—	—	—	—	—	—

zvest sin slov. ljudstva. — Drž. poslanec. dr. vit. Tonkli poroča v nedeljo, dne 25. avgusta v Rifenbergu, blizu Gorice svojim volilcem o svojem delovanju v drž. zboru. — Mesto Trst šteje 158.000 duš, če se ne vštejejo vojaki. — „Indipendente“, list lahonov v Trstu in iz drugod, izhaja še naprej in piše ravno, kakor poprej, nesramno. — Dež. glavarja za Istro še ni in kaže se, da ga vlada še išče, moža, ki bi bil vsem po volji. — V Bosni se množi število katol. prebivalcev, število razkolnikov pa pojemlje, zadnje pa le po malem. — Hrvatje so skorej po polnem v oblasti Madjarov in kar je še večja nesreča, tudi med seboj ne poznajo sloge. Starčevićanci se razcepljajo ravno v teh dneh in da si je njih poslancev le malo število, razdelé se poslej še v dve stranki. Oj nespameti! — Ogerski minister pl. Tisza pride jutri na Dunaj ter poroča svitlemu cesarju, potem pojde na odpust v Ostende. — Grof Andrassy je nevarno zbolel in je malo upanja, da bo ozdravel. Doslej je upal, da bode še kedaj on na čelu ogerske vlade. Ne vemo, če bi to bila sreča za avstro-ogersko monarhijo.

Vunanje države. Ob istem dnevu, kakor avstrijski cesar svoj rojstni den, imeli so sv. Oče v Rimu svoje godovanje, praznik sv. Joahima. Kardinalom so podali v ta den svojo novo okrožnico „o delalcih“ ter so izrekli željo, naj bi se vršile posebne prošnje na čast Mariji Devici in sv. Jožefu, varuhu delalcev, v enacem smislu. — V Rimu so že jeli metati bombe med ljudi: ne zna se, komu da se naj piše to na rovaš, gotovo pa je, da ne poštenim, katoliškim kristijanom. — V Parizu je bil v nedeljo velik obed na čast županom ali mairom in prišlo jih je 13.000 vkup. Predsednik republike, Sadi-Carnot, jih je navduševal za republiko, ni dvoma, da so za-njo tudi vsi — jeli in pili. — Gledé Boulangerja je sodba izrečena in če obvelja, ima republika mir vsaj za nekaj časa, kar se tiče njega. Ni pa sprašanja, da se vzdigne mesto njega kmalu kateri drugi, če ne general, pa vsaj „pustolovec.“ — Angliška vlada ugovarja zoper to, da je Anglija „na tihem“ v zvezi s tripelalijanco — Nemčije, Avstrije in Italije — ter zagotavlja, da nje ne veže nič druga, kakor koristi angliške države. To verjame „tem kramarjem“ lahko človek na besedo. — Očitno in povsod se priznava, da je bilo v Bérolinu lepih in velicih slovesnosti v dneh, v katerih je bil avstrijski cesar v gostji nemškega cesarja. Tajno pa ostane vse, kar se je v tem času dogovarjalo med najvišjo gospódo. — Da Rusija ni skoz drn in stru sovražnica Avstrije, to si človek pač lahko posname iz častnega obeda v Krasnojem selu v rojstni den avstrijskega cesarja. Vidno so bile prijazne želje, katere je izgovoril car gledé Avstrije. — Da je Bolgarija država, to kaže s tem, da

ima dolgove in to že precej velike, torej prav, kakor jih je po drugih državah. — Sedaj se zopet štrjenja meša v Srbiji in ni verjetno, da vidi kaljica Natalija že k malu svojega sina, kralja Aleksandra. — Kakor nam, tako manjka Turčiji denarja, razloček je še pri njej samo v tem, da ji ga nihče ne mara več dati na posodo. — Na otoku Kreta še stojé stvari precej napeto; pravi se, da grška vlada ščuje kristjane zoper Turčijo. Ni čisto brez vsega to! — Kolikor vemo, ni v Afriki posebnih novosti. Skorej pa je verjetno, da imate Nemčija in Italija dogovorjeno, kaj naj počne vsaka izmed njiji v onih krajih. — Unkraj morja, iz Amerike, pa se poroča, da čejo vse države poslati svojih mož v poseben zbor ter se naj v tem določi, kako si ovarujejo najbolj svoje koristi in to posebno posebno gledé priseljenja iz Evrope. Novih priseljencev torej ne vzprejmó več radi unkraj morja.

Za poduk in kratek čas.

Škotija in nadduhovnja Ptujška.

(Dalja.)

Višji duhovnik in župnik Ptujski Henrik je umrl dne 2. junija l. 1341. Njegov nagrobni kamen so svoje dni porabili za menzo pri altarji sv. Viktorina, kjer se nahaja še dendenes. Na njej čitaš sledeče besede: „Anno. dni. 1341. in crastino. beati. Erasmi. obiit. . . . . diacon. marchie. inferioris. pleba. in. Petovia.“ Na eni strani je plošča altarji primerno odsekana in vsled tega poškodovan tudi napis. Po mnenji dr. Hönisch-a so bile sledeče besede odkrhane: „... venerabilis . dominus . Henricus archi. . . .“ Ves napis se je torej glasil: „Anno. dni. M. CCC. XLI. in. crastino. bti. Erasmi. obiit. venerabilis. dominus. Henricus. archidiacon. marchie. inferioris. pleba. in. Petovia“¹⁾ — ali po slovenski: „Leta Gospodovega 1341. na den sv. Erazma zaran je umrl častivredni gospod Henrik, višji dijakon v spodnji pokrajini, župnik v Ptuj.“

Njemu je kot župnik v Ptuj sledil

10. Janez, ki je po mnenji nekaterih zgodovinarjev bil višji duhoven ne le v slovenski pokrajini, ampak tudi na Kranjskem. Ta župnik je naveden najprej v listini od dne 6. dec. l. 1344., s katero je Ulrik Sweiner, mešan v Ptuj s soprogo Kunigundo svojo hišo v Židovski ulici, potem eno njivo in vinograd prodal za 45 in pol marke starih graških vinarjev nadškofu Ortolfu.²⁾ Poznej zasledimo njegovo ime v listini od dne 13. jan. l. 1347. S tisto potrjujeta Janez iz „Lantztröst-a“ in

¹⁾ Grazer Volksblatt. 1885., št. 12.

²⁾ in ³⁾ Listine v deželnem arhivu v Gradcu.